

Załącznik Nr 4

do instrukcji sporządzania
rocznego sprawozdania finansowego
przez podległe jednostki organizacyjne
Gminy Września

INFORMACJA DODATKOWA

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Sikorskiego 36, 62-300 Września

Sprawozdanie finansowe za okres

01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.

Oświadczamy, że:

1. Sprawozdanie WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ

z siedzibą we Wrześni ,ul Sikorskiego 36 za rok 2019, na które składają się:

1. bilans tj. aktywa i pasywa

2. rachunek zysków i strat (wariant porównawczy)

3. zestawienie zmian w funduszu jednostki

4. informacja dodatkowa

sporządzone zostało zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa na podstawie ksiąg rachunkowych, które zawierają kompletnie ujęte wszystkie operacje gospodarcze dotyczące okresu sprawozdawczego, udokumentowane dowodami własnymi i obcymi.

2. W sprawozdaniu finansowym ujawnione zostały wszystkie zdarzenia, które nastąpiły po dacie bilansu i mogłyby mieć wpływ na trafność sformułowania opinii o prawidłowości i rzetelności naszego sprawozdania oraz ocenę sytuacji majątkowej i finansowej jednostki.

3. Obowiązek przeprowadzenia inwentaryzacji został wypełniony zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, a jej wyniki prawidłowo udokumentowane i ujęte w księgach rachunkowych.

4. Posiadamy pełną świadomość ponoszonej przez nas odpowiedzialności za prawidłowości rzetelność przedkładanego sprawozdania oraz stanowiących podstawę jego sporządzenia ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych.

dnia , 11 marca 2020

pieczęć i podpis

osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg

rachunkowych

pieczęć i podpis

dyrektor/ kierownika

WPROWADZENIE

DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Sprawozdanie finansowe (*nazwa jednostki*) WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ, z siedzibą we Wrześni ul. Sikorskiego 36 zostało sporządzone zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2018 poz. 1629 ze zm.) z uwzględnieniem zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911).

Jednostka, ze względu na specyfikę działalności oraz potrzeby organu nadzorującego sporządza sprawozdanie finansowe ze szczególnością większą niż określona w cyt. wyżej rozporządzeniu Ministra Rozwoju Finansów.

Część I:

1. Do zadań Jednostki należy (przedmiot działalności określony w statucie jednostki budżetowej - wg rodzajów działalności):

Działalność podstawowa:

8810Z POMOC SPOŁECZNA BEZ ZAKWATEROWANIA DLA OSÓB W PODESZŁYM WIEKU I OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Działalność drugorzędna:

Warsztat Terapii Zajęciowej działa na podstawie Uchwały Nr XXXIX/281/97 Rady Miejskiej we Wrześni z 28 listopada 1997r. w sprawie utworzenia i nadania regulaminu Warsztatowi Terapii Zajęciowej we Wrześni.

2. Okres objęty sprawozdaniem finansowym

Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku oraz porównywalne dane finansowe za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.

Założenie kontynuacji działalności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez *Warsztat Terapii Zajęciowej*. w dającej się przewidzieć przyszłości, gdyż nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez nią działalności.

3. Wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne

należy wskazać, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli została sporządzona na podstawie informacji jednostek sporządzających samodzielnie sprawozdania finansowe.

4. Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)

Metody wyceny aktywów i pasywów oraz metoda sporządzania rachunku zysków i strat

W roku obrotowym 2019. stosowano zasady wynikające z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 poz. 1629 ze zm.), z uwzględnieniem szczególnych zasad wyceny zawartych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 poz. 760).

Środki trwałe

Środki trwałe wyceniane były według - ceny zakupu

Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne wyceniane były według - ceny zakupu

Nieruchomości ewidencjonuje się i wycenia według - Decyzji z 13 lutego 2014r

Udziały (akcje) w innych jednostkach i inne trwałe aktywa finansowe

udziały i akcje zostały wycenione według - nie dotyczy

Należności

Należności wycenione zostały w kwocie - nie dotyczy

Zapasy materiałów, towarów

wycenia się według - nie dotyczy

Inwestycje krótkoterminowe wycenia się według - nie dotyczy

Odpis aktualizujący należności w kwocie – nie .dotyczy:

- (należy rozbić wg tytułów z wyszczególnieniem kwot)

5. Inne informacje -

należy podać informacje, które mogą przyczynić się do zrozumienia charakteru działalności jednostki, sytuacji, w której znalazła się w roku obrotowym, za który jest przygotowywane sprawozdanie.

Część II:

Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:

1.1. Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych:

- zmiany wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (wartość brutto) – stanowiący załącznik nr 5 do niniejszej instrukcji
- zmiany wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (umorzenie) - stanowiący załącznik nr 6 do niniejszej instrukcji

1.2. Aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami:

Powinno to umożliwić ujawnienie różnic pomiędzy wartością ewidencyjną a wartością rynkową niektórych ze składników majątkowych, w tym dóbr kultury. Wartość rynkowa jest ujawniana tylko wówczas gdy jednostka dysponuje takimi danymi.

Najczęściej jednostki dysponują wiedzą cząstkową dotyczącą wybranych środków trwałych, zatem, ujawniając te informacje, trzeba ten fakt podkreślić.

lp.	wyszczególnienie	wartość bilansowa (stan na koniec roku obrotowego)	aktualna wartość rynkowa
1	Środki trwałe, w tym:	552344,50	
1.1	grunty	212169,00	
1.2	lokale i budynki	340175,50	
1.3	dobra kultury		

1.3. Kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych:

wyszczególnienie	stan na początek roku obrotowego	zmiana stanu odpisów w ciągu roku		stan na koniec roku obrotowego
		zwiększenia	zmniejszenia	
Wartości niematerialne i prawne				
Środki trwałe				
Środki trwałe w budowie				
Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)				
Długoterminowe aktywa finansowe, w tym:				
- akcje i udziały				
-				

1.4. Wartość gruntów użytkowanych w całości:

Wartość gruntów przyjętych (otrzymanych, nabytych) przez jednostki w wieczyste użytkowanie i pozostające w ich posiadaniu na koniec roku sprawozdawczego.

wyszczególnienie	stan na koniec roku obrotowego
powierzchnia - m2	
wartość - zł	

1.5. Wartość niemortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu

Należy wykazać wartość obcych środków trwałych, które jednostka użytkuje na podstawie wymienionych umów. Nie wykazuje się wartości środków trwałych będących przedmiotem leasingu finansowego, ponieważ środki te podlegają ewidencji bilansowej i są wykazywane w aktywach bilansu.

treść	wartość			
	stan na początek roku obrotowego	zmiany w ciągu roku		stan na koniec roku obrotowego
		zwiększenia	zmniejszenia	
Grunty, w tym:				
z tytułu umów dzierżawy				
Budynki, lokale, obiekty inżynierii wodnej i lądowej, w tym:				
z tytułu umów leasingu				
Urządzenia techniczne i maszyny, w tym:				
z tytułu umów leasingu				

Środki transportu, w tym:				
z tytułu umów leasingu				
Inne środki trwałe, w tym:				
z tytułu umów leasingu				
razem:				

1.6. Liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych:

treść	stan na początek okresu		zwiększenia		zmniejszenia		Stan na koniec okresu	
	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość
akcje								
udziały								
dłużne papiery wartościowe								
inne papiery wartościowe								
razem:								

1.7. Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, z uwzględnieniem należności finansowych JST (stan pożyczek zagrożonych):

grupa należności (wg pozycji bilansu)	stan na początek roku	zmiana stanu odpisów w ciągu roku			stan na koniec roku obrotowego
		zwiększenia	wykorzystanie	rozwiązanie	
razem:					

wykorzystanie odpisów – podaje się należności odpisane w ciężar dokonanych uprzednio odpisów z tytułu ich aktualizacji,

rozwiązanie odpisów - uznanie odpisów za zbędne, podaje się odpisy, których wartość odniesiono na pozostałe przychody operacyjne albo przychody finansowe – w zależności od rodzaju należności, których odpisy dotyczyły.

1.8. Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego:

Jednostka jest zobowiązana do tworzenia innych rezerw na przyszłe zobowiązania, o których mowa w uor – np. na toczące się postępowania sadowe, w tym o zapłatę odszkodowań.

tytuł utworzenia rezerwy	stan na 01.01.20xx	utworzenie	wykorzystanie	rozwiązanie	stan na 31.12.20xx
rezerwa na toczące się postępowanie sądowe					
rezerwa na					

grunty zajęte pod drogi - specustawa					
....					
razem:					

1.9. Podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywalnym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:

Zobowiązania długoterminowe to całość lub część zobowiązań, które stają się wymagalne w okresie dłuższym niż 12 m-cy od dnia bilansowego, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług (art. 3 ust. 1 pkt 22 uor).

wyszczególnienie	zobowiązania o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty		
	powyżej 1 roku do 3 lat	powyżej 3 do 5 lat	powyżej 5 lat
Kredyty i pożyczki			
Emisje obligacji			
Inne zobowiązania finansowe			
Pozostałe zobowiązania długoterminowe			
razem:			

1.10. Kwotę zobowiązań w sytuacji, gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów uor byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego:

Zgodnie z przepisami art. 3 ust. 6 uor jednostki, które za poprzedni rok obrotowy nie przekroczyły co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości:

1) 17.000.000,00 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego (od 1 .01.2019 r. - 25.500.000,00 zł),

2) 34.000,000,00 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy (od 1.01.2019 r. - 51.000.000,00 zł),

3) 50 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty

- mogą dokonywać kwalifikacji umów określanych jako leasing wg zasad określonych w przepisach podatkowych i nie stosować przepisów ust. 4 i 5.

Kwalifikacja umowy leasingu ma wpływ na określenie poziomu zadłużenia jednostki.

wyszczególnienie	kwota zobowiązania wg stanu na koniec roku
umowy leasing kwalifikowane przez jednostkę, zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy	
umowy leasing kwalifikowane przez jednostkę, zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing zwrotny	

1.11. Łączną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń:

Informacja dotyczy zobowiązań wykazanych w bilansie, a które wskazują na ograniczenia w dysponowaniu majątkiem jednostki.

Ograniczenia te mogą wynikać z ustanowienia następujących zabezpieczeń na poszczególnych składnikach aktywów:

- 1) hipoteki (nieruchomości),
  - 2) przewłaszczenia na zabezpieczenia (prawo własności rzeczy ruchomej lub papiery wartościowe),
  - 3) zastawu (rzeczy lub prawa zbywalne),
  - 4) kaucji pieniężnej (środki pieniężne),
- występują zazwyczaj w związku z zaciągnięciem kredytu lub pożyczki.

wyszczególnienie zobowiązań zabezpieczonych na majątku	kwota zobowiązania	kwota zabezpieczenia	rodzaj zabezpieczenia
..			hipoteki
..			zastaw ...
razem:			

1.12. Łączną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie:

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 28 uor zobowiązania warunkowe to obowiązek wykonania świadczeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń.

Zobowiązania warunkowe są ujmowane w ewidencji pozabilansowej.

rodzaj zobowiązania warunkowego	kwota zobowiązania warunkowego	forma i charakter zabezpieczenia zobowiązania warunkowego	kwota zabezpieczenia
razem:			

1.13. Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie:

W jednostkach najczęstszymi tytułami rozliczeń międzyokresowych czynnych są:

- dyskonto od wyemitowanych obligacji,
- koszty mediów,
- ubezpieczenia majątkowe,
- prenumeraty.

Rozliczenia międzyokresowe bierne to najczęściej zobowiązania przypadające na bieżący okres sprawozdawczy.

wyszczególnienie (tytuł rozliczeń międzyokresowych)	stan na początek roku	stan na koniec roku
Ubezpieczenia majątkowe		

.....		
razem czynne rozliczenia międzyokresowe		
.....		
razem bierne rozliczenia międzyokresowe		

1.14. Łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie:

wyszczególnienie (rodzaj otrzymanych gwarancji i poręczeń)	kwota otrzymanych gwarancji i poręczeń	kwota zobowiązań zabezpieczonych otrzymanymi gwarancjami i poręczeniami
.....		
.....		
razem:		

1.15. Kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze:

Wykazuje się kwoty wypłaconych środków na świadczenia pracownicze z tytułu:

- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń pracowniczych
- ekwiwalentów za urlopy,
- odpraw emerytalnych,
- odpraw rentowych,
- nagród jubileuszowych

1.16. Inne informacje:

Można zaprezentować inne, niewymienione wcześniej dane związane z bilansem lub bilansem z wykonania budżetu JST, m. in:

- wykazać środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT – kwoty wynikające z dokonanej przez kontrahentów zapłaty przy użyciu specjalnego komunikatu przelewu (podzielona płatność),
- celowe wydaje się także szczegółowe omówienie pozycji bilansowej „Inne należności”.

2.1. Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów:

Jeżeli dotyczy – należy wykazać rodzaje zapasów oraz zmiany stanu w odpisach aktualizujących te zapasy w ciągu roku obrotowego.

2.2. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym:

wyszczególnienie	koszt wytworzenia na 1.01.2019	koszt wytworzenia na 31.12.2019
Ogółem koszty wytworzenia (we własnym zakresie) środków trwałych w budowie, w tym:	0,00	109962,00
- odsetki		
- różnice kursowe		

2.3. Kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie:

Należy wykazać skutki zdarzeń występujących incydentalnie, niewpisanych w ryzyko normalnego prowadzenia działalności.

Przychody i koszty występujące incydentalnie:

wyszczególnienie	w 20xx r.	w 2018 r.
Przychody występujące incydentalnie, w tym:		
<i>losowe – pożar - odszkodowania</i>		
<i>pozostałe – darowizna (spadek)</i>		
Koszty występujące incydentalnie, w tym:		
<i>losowe – pożar – wartość strat</i>		
<i>losowe – zalanie – wartość strat</i>		

2.4. Informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych:

nie dotyczy jednostek budżetowych

2.5. Inne informacje:

Jeżeli istnieją inne dane dotyczące wyniku finansowego, które mogą się przyczynić do zrozumienia sytuacji jednostki, to należy je tu ujawnić,

np. podanie podstawowych rodzajów przychodów – dotacje, subwencje, udziały w podatkach PIT i CIT, podatków i opłat lokalnych, środków UE.

3. Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki:

W tej części ujmować można wszelkie dane dotychczas nieprzedstawione, m.in. o:

- skutkach błędów z poprzednich lat,
- skutkach zmiany polityki rachunkowości,
- zdarzeniach mających miejsce po dniu bilansowym,
- poziomie zatrudnienia i wynagrodzeniach,
- realizowanych projektach i zawartych umowach.

W sprawozdaniu łącznym można także wykazać listę jednostek budżetowych objętych sprawozdaniem.

Załącznik Nr 1

do Jednolitych zasad wzajemnych rozrachunków pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Gminy Września, które uwzględniane są w łącznym sprawozdaniu finansowym

Gminy Września

Arkusz wzajemnych rozliczeń do rachunku zysków i strat**Nazwa i adres jednostki sporządzającej zestawienie**

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Nazwa i adres jednostki powiązanej

Gmina Września

wyszczególnienie		kwota
A	Przychody	6228,71
1	Przychody netto ze sprzedaży produktów	
2	Zmiana stanu produktów (+, -)	
3	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	
4	Dotacje na finansowanie działalności podstawowej	
5	Przychody z tytułu dochodów budżetowych	6228,71
6	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	
7	dotacje	
8	Inne przychody operacyjne	
9	Dywidendy i udziały w zysku	
10	Odsetki	
11	Inne	

B	Koszty	3714,90
1	Amortyzacja	
2	Zużycie materiałów i energii	3428,90
3	Usługi obce	
4	Podatki i opłaty	
5	wynagrodzenia	
6	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników	
7	Pozostałe koszty rodzajowe	286,00
8	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	
9	Inne świadczenia finansowane z budżetu	
10	Pozostałe obciążenia	
11	Koszty inwestycji finansowanych z dochodów jednostek budżetowych gromadzonych na wydzielonym rachunku	
12	Pozostałe koszty operacyjne (odsetki)	

3.	Środki trwałe w budowie (inwestycje)								
4.	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)								
Razem:		41306,45	12148,55					53455,00	667165,00